

แนวทางการเบิกจ่ายยาวัณโรคสำรอง (Reserve Drugs) และการดูแลรักษาผู้ป่วยวัณโรคประเภทล้มเหลว (Failure) ในเขต 11

เนื่องจากสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 11 จังหวัดนครศรีธรรมราช (สคร. 11) ได้รับงบประมาณในการจัดซื้อยาสำรองวัณโรค (Reserve drugs) ในแต่ละปีในวงเงินที่จำกัดมาก งานวัณโรคของ สคร. 11 จึงมีความจำเป็นต้องกำหนดแนวทางการดูแลรักษาและการเบิกยาสำรองในเขต 11 ให้ชัดเจน เพื่อให้มีการสนับสนุนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ดังนี้

1. ผู้ป่วยวัณโรคที่เบิกยาสำรองจาก สคร. 11 ควรเป็นผู้ป่วยวัณโรคประเภทรักษาล้มเหลว (Failure) เท่านั้น เนื่องจากยังไม่มียาสำรองเพียงพอในการสนับสนุนยาสำรองสำหรับผู้ป่วยวัณโรคแพ้ยาแนวที่หนึ่ง โรงพยาบาลต่างๆ ควรรับผิดชอบยาวัณโรคในส่วนของการดูแลผู้ป่วยแพ้ยาตัวเอง
2. สูตรการรักษาผู้ล้มเหลวที่จำเป็นต้องใช้ยาสำรอง แพทย์ของโรงพยาบาลเครือข่ายในระดับอำเภอต่างๆ อาจปรึกษาอายุรแพทย์หรือแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านโรคทรวงอกของโรงพยาบาลแม่ข่ายระดับจังหวัดของท่าน หรืออาจศึกษาจากเอกสารต่างๆ ด้านวิชาการวัณโรคก็ได้ การเลือกใช้สูตรยาใดถือเป็นการตัดสินใจตามดุลยพินิจและเป็นความรับผิดชอบของแพทย์ผู้รักษาเอง แพทย์ควรประเมินสภาพผู้ป่วยวัณโรคทุกรายก่อนการรักษาด้วยตามความเหมาะสม (Pre-treatment assessment) และหากมีปัญหาใดๆ ระหว่างการรักษา แพทย์ผู้ให้การดูแลกรุณาปรึกษากับโรงพยาบาลแม่ข่ายระดับจังหวัดได้เช่นกัน
3. เจ้าหน้าที่คลินิกวัณโรคของโรงพยาบาลต้องกรอกรายละเอียดผู้ป่วยวัณโรคที่จำเป็นต้องใช้ยาสำรองตามแบบฟอร์ม MDR1 แล้วส่งไป สคร. 11 ทางโทรสารหมายเลข 0-7535-6549 งานเภสัชกรรม สคร. 11 จะรีบดำเนินการจัดส่งยาวัณโรคสำรองงวดแรกสำหรับผู้ป่วยรายนั้นๆ ให้ภายใน 1 สัปดาห์หลังจากที่ได้รับโทรสาร และเจ้าหน้าที่คลินิกวัณโรคต้องส่งแบบฟอร์ม MDR1 ตัวจริงไปให้ สคร. 11 อย่างเป็นทางการด้วย สคร. 11 จะใช้ข้อมูลผู้ป่วยเหล่านี้ในจัดทำทะเบียนกลางระดับเขต 11 สำหรับผู้ป่วยวัณโรคที่จำเป็นต้องใช้ยาสำรองเพื่อการประเมินผลการรักษาและวางแผนคำนวณงบประมาณในปีถัดๆ ไป หลังจากนั้น เจ้าหน้าที่คลินิกวัณโรคเบิกยาสำรองไปที่ สคร. 11 ตามงวดปรกติราย 3 เดือนตามแบบฟอร์ม MDR2 พร้อมส่งสำเนาบัตรการรักษาที่ผ่านมาแล้วล่าสุดสำหรับผู้ป่วยทุกรายที่ขอเบิกยาสำรองแนบไปด้วยทุกครั้ง สคร. 11 ขอสงวนสิทธิ์ในการสนับสนุนยาสำรองรายงวดนี้ให้เฉพาะผู้ป่วยที่เคยมีประวัติตามแบบ

ฟอร์ม MDR1 และได้รับข้อมูลการเบิกยาในแต่ละงวดอย่างสมบูรณ์เท่านั้น (ผู้ป่วยวัณโรคที่ได้รับการส่งต่อมาเพื่อรักษาต่อที่โรงพยาบาล ต้องส่งแบบฟอร์ม MDR1 ในการเบิกยาครั้งแรกกับ สคร. 11 เช่นกัน)

4. การส่งเสมหะผู้ป่วยเพื่อเพาะเชื้อวัณโรคและทดสอบความไวต่อยา เจ้าหน้าที่ชั้นสูตรของโรงพยาบาลโปรดใช้วิธีการส่งเสมหะไปที่กลุ่มวัณโรค สำนักโรคเอดส์ วัณโรคและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้โดยตรง โดยเจ้าหน้าที่ชั้นสูตรสามารถติดต่อกับคุณธนิดา เจริญทอง เจ้าหน้าที่ชั้นสูตรของกลุ่มวัณโรคได้โดยตรง เพื่อขอชุดวัสดุการเก็บส่งตัวอย่างเสมหะและคำแนะนำต่าง ๆ ที่หมายเลขโทรศัพท์ 0-2212-2279 หรือ 0-2211-2138 ต่อคุณธนิดาหรือเจ้าหน้าที่ชั้นสูตรท่านอื่นที่เกี่ยวข้อง
5. สคร. 11 จะดำเนินการจัดส่งบัตรการรักษาและแบบทะเบียนผู้ป่วยวัณโรคดื้อยาของกลุ่มวัณโรค มาให้โรงพยาบาลพร้อมกับการจัดส่งยาวัณโรคสำรองในครั้งแรกที่โรงพยาบาลเบิกไป
6. สคร. 11 แนะนำให้ทำ DOT (Directly-Observed Treatment) โดยเจ้าหน้าที่ด้านสุขภาพอย่างจริงจัง สำหรับผู้ป่วยวัณโรคทุกรายที่ได้รับการรักษาด้วยยาวัณโรคสำรอง เพื่อให้การรักษามีประสิทธิภาพสูงสุด
7. หาก สคร. 11 ไม่สามารถให้การสนับสนุนยาวัณโรคสำรองด้วยเหตุผลใดก็ตาม สคร. 11 จะรีบดำเนินการแจ้งโรงพยาบาลต่างๆ ล่วงหน้าโดยเร็วที่สุด เพื่อให้โรงพยาบาลได้เตรียมวางแผนจัดซื้อยาวัณโรคสำรองเพื่อใช้เองต่อไป